رویکرد

تردید فرستاده کاخ سفید در مورد خروج کامل نیروها تا ۲۰۱۴

بوی صلح با طالبان امریکا را در افغانستان ماندنی می‌کند

در حالی که به نظر می‌رسد پاکستان تلاشی را برای ورود به فرآیند صلح با طالبان آغاز کرده است تا امیدها برای حل مسائل افغانستان این بار نه به دست نیروهای فرامنطقه‌ای بلکه با تلاش همسایگان افزایش یابد، فرستاده ویژه امریکا به افغانستان و پاکستان سه‌شنبه در مورد خروج کامل نیروهای امریکایی از افغانستان که برای اواخر سال ۲۰۱۴ پیش‌بینی شده است، ابراز تردید کرد.

جیمز دابینز در یک اندیشکده در واشنگتن گفت: «خروج کامل همه نظامیان امریکایی از افغانستان تا آخر سال ۲۰۱۴ برای امریکا یک گزینه نیست، اما قطعاً برای افغان‌ها یک امکان است. اگر آنها دیگر کمک کسی را نخواهند ما نخواهیم ماند، اما فکر نمی‌کنم که افغان‌ها چنین تصمیمی بگیرند». به گزارش خبرگزاری فرانسه از واشنگتن، وی افزود: چند هزار نظامی امریکایی و چند هزار نظامی ناتو احتمالاً در سال ۲۰۱۵ و بعد از آن در افغانستان خواهند ماند. در حال حاضر حدود ۱۰۰ هزار نظامی خارجی در افغانستان مستقر هستند که دو سوم آنها امریکایی هستند. از سوی دیگر یک مقام ارشد پاکستان اعلام کرد که اسلام‌آباد برای کمک به روند صلح جاری در کشور افغانستان به زودی ملاعبدالغنی برادر، رهبر ارشد طالبان را آزاد خواهد کرد. سرتاج عزیز، مشاور نواز شریف، نخست‌وزیر پاکستان در امور خارجی در گفت و گو با خبرنگاران گفت: اسلام‌آباد آماده است تا برای کمک به پایان دادن به نزدیک به ۱۲ سال جنگ در کشور همسایه افغانستان، فرد شماره دو سابق طالبان را آزاد کند. رسانه‌ها به نقل از سرتاج عزیز گزارش دادند، «ما به طور کلی با آزادی وی موافقت کرده‌ایم. گفت‌وگوها درباره زمان آزادی وی ادامه دارد. وی به زودی آزاد خواهد شد. فکر می‌کنم در ماه جاری آزاد شود. » پاکستان در چند ماه گذشته ده‌ها نفر از زندانیان ارشد طالبان افغان را آزاد کرده است. افغانستان برای گشودن باب گفت‌و گوهای مستقیم با شبه‌نظامیان طالبان خواهان کمک همسایگانش است. حامد کرزای، رئیس جمهور افغانستان بارها از پاکستان خواسته است تا برای تسهیل در روند مذاکرات صلح با این گروه شبه‌نظامی تلاش کند. نواز شریف، نخست‌وزیر پاکستان نیز از زمان رقابت‌های انتخاباتی‌اش تا کنون از حامیان مذاکرات صلح با شبه نظامیان طالبان بوده است. در همین حال «محمد اسماعیل قاسم یار» مشاور امور بین‌الملل شورای عالی صلح افغانستان اعلام کرد: اگرچه تصمیم دولت پاکستان برای آزادی «ملا عبدالغنی برادر» اقدام خوبی است، اما اسلام‌آباد باید گام‌های بلندتر و مهم‌تری برای صلح افغانستان بردارد.

■ تعیین چارچوب مذاکره

پس از توافق همه احزاب پاکستان برای آغاز مذاکرات با طالبان، وزیر کشور پاکستان از تعیین چارچوب مذاکرات صلح خبر داد و شورای مرکزی طالبان نیز تشکیل جلسه داد. وزیر کشور پاکستان «چودری نثار علی خان» که در یک نشست خبری در اسلام‌آباد شرکت کرده بود، با اشاره به تصمیم قاطع همه رهبران سیاسی و نظامی پاکستان برای مذاکره با طالبان گفت: این تصمیم خود ما بود و مبتنی بر هیچ فشار یا مداخله خارجی نبوده است.

وی اگرچه از اعلام جزئیات این طرح خودداری کرد، اما برخی مقامات عنوان کردند که چارچوب مذاکره با طالبان پنج یا شش مرحله خواهد داشت. به گفته آنان، در مرحله اول، کمیته‌ای برای آماده‌سازی زمینه مذاکرات متشکل از نمایندگان تمام احزاب سیاسی ایجاد می‌شود که یکی از وظایف آن انتخاب واسطه‌های احتمالی در روند صلح است. این کمیته همچنین ارتش را در جریان تمام امور قرار داده و در روند تصمیم‌گیری از آن استفاده می‌کند. پس از انتخاب واسطه‌ها، این کمیته مبادرت به جمع‌آوری اطلاعات از نمایندگان گروه‌های شبه‌نظامی می‌کند، سپس با اتفاق نظر همه نمایندگان، محلی برای مذاکرات مشخص خواهد شد که این آخرین گام برای شروع مذاکرات است. با این حال، مقامات پاکستانی در گفت‌وگو با روزنامه «تریبون» این کشور تصریح کردند که مکان مذاکرات در پاکستان بوده و تعیین یک منطقه «بی‌طرف» برای دولت قابل قبول نخواهد بود. به گفته وزیر کشور پاکستان، در اولین جلسه با نمایندگان شبه‌نظامیان، مطالبات دو طرف تعیین خواهد شد.

■ طالبان تشکیل جلسه داد

در همین حال، شورای مرکزی گروه شبه‌نظامی «تحریک طالبان پاکستان» نیز پس از توافق احزاب سیاسی این کشور برای آغاز مذاکرات، در منطقه قبایلی پاکستان تشکیل جلسه داد. به نوشته روزنامه «داون» پاکستان، جلسات این شورا تا روز چهارشنبه و پس از پیوستن برخی رهبران مهم طالبان از مناطق مختلف ادامه خواهد داشت. پس از توافق همه احزاب پاکستان درباره مذاکره با تحریک طالبان، این گروه از این تصمیم سیاستمداران پاکستانی استقبال کرد و آن را گام مثبتی در روند صلح دانست.

فراسو

تهدید اتحادیه میهنی به جدایی از کردستان عراق

یک عضو ارشد اتحادیه میهنی کردستان عراق هشدار داد اگر حزب حاکم دمکرات به فکر خاتمه دادن به توافق استراتژیک با این حزب باشد و با احزاب اسلامی ائتلاف تشکیل دهد، ممکن است استان سلیمانیه از اقلیم کردستان جدا شود.

به گزارش کردپرس، دلشاد عبدالرحمان مشاور دفتر سیاسی اتحادیه میهنی کردستان عراق نسبت به ائتلاف حزب دموکرات که به افزایش کرسی‌های خود در انتخابات آینده پارلمان اطمینان دارد به احزاب اسلامی و کنار زدن جنبش تغییر و اتحادیه میهنی برای تشکیل کابینه جدید، هشدار داد.

وی تأکید کرد: حزب دموکرات کردستان عراق در استان سلیمانیه کمتر از ۱۰ درصد طرفدار دارد و اگر بخواهد احزاب عمده این استان یعنی جنبش تغییر و اتحادیه میهنی را نادیده بگیرد اتحاد استان‌های اقلیم به خطر می‌افتد و چون قانون اساسی به استان‌ها برای تبدیل شدن به یک اقلیم مستقل اختیار داده، ممکن است سلیمانیه راهش را از اقلیم کردستان جدا کند. دلشاد عبدالرحمان پیشنهاد کرد، احزاب سیاسی بعد از پایان انتخابات بدون در نظر گرفتن اینکه کدام حزب برنده انتخابات است ائتلاف کرده و یک دولت فراگیر در اقلیم تشکیل دهند. این عضو ارشد اتحادیه میهنی اقلیم کردستان عراق معتقد است پس از پایان انتخابات، اقلیم کردستان عراق اپوزیسیون نخواهد داشت و احزاب اپوزیسیون به صورت واقعی در دولت مشارکت می‌کنند. عبدالرحمان با یادآوری سخنان (نوشیروان مصطفی رهبر جنبش تغییر) که گفته امیدوارم اقلیم کردستان عراق پس از پایان انتخابات پارلمانی آرام بماند، هشدار داد: اگر دولت فراگیر پس از پایان انتخابات تشکیل نشود و اپوزیسیون به دولت راه پیدا نکند، تنش و ناآرامی بزرگی در اقلیم کردستان عراق اتفاق می‌افتاد. محبوبیت احزاب بزرگ کردی از جمله حزب دموکرات و اتحادیه میهنی در سال‌های اخیر به شدت کاهش یافته است، به ویژه آنکه به فساد و رانت‌خواری و تقسیم قدرت میان طوایف و فامیل خود متهم می‌شوند. در همین حال احزاب اسلامی و حزب جنبش تغییر، شاخه انشعابی از اتحادیه میهنی به رهبری نوشیروان مصطفی از صمیمی‌ترین یاران جلال طالبانی، در لایه‌های طبقه متوسط به پایین و اقشار فرودست جامعه با اقبال بیشتری روبه‌رو شده‌اند.

گزارش یک

فاطمه صناعی

پینگ‌پنگ پالس‌ها بین غرب و ایران پیش از سفر نیویورک

ظریف: برنامه‌ای برای مذاکره با امریکا نداریم

اداره کنترل اموال خارجی امریکا وابسته به وزارت خزانه‌داری این کشور ناظر بر اجرای تحریم‌های یکجانبه علیه ایران اعلام کرد که برخی موارد را از تحریم‌های ایران مستثنا کرده است.

به گزارش «جوان»، دیپلماسی پینگ‌پنگ این روزها در برنامه غربی‌ها قرار گرفته است. کمتر از ۱۰ روز به نشست مجمع عمومی سازمان ملل در نیویورک زمان باقی مانده است. در همین فاصله باقی مانده حدوداً از یک هفته گذشته تا کنون غربی‌ها شروع به فرستادن پالس‌های مثبت و منفی به سمت ایران کردند. بخشی از این پالس‌ها در حاشیه اجلاس جی ۲۰ به سمت ایران آمد و به صحنه رقابت رقیبان به اصطلاح رفیق غربی تبدیل شده بود. پس از اجلاس هم صحبت‌ها در خصوص ایران ادامه داشت. البته سابقه اظهار نظرها به دو ماه پیش هم می‌رسد. امریکا، انگلیس، نفر اول اتحادیه اروپا یعنی کاترین اشتون و سخنگویش، مایکل مان پیام‌هایی برای دستگاه دیپلماسی دولت جدید ارسال کردند تا شاید طبق خواسته‌هایشان پیش از سفر دولت حسن روحانی به نیویورک مسیر مورد نظرشان را برای ایران ترسیم کنند، اما وزارت خارجه کشورمان هم پاسخگوی بعضا پالس‌های غرب بود و به وضوح این مسئله را تسریح کرد که رفتار جمهوری اسلامی در جدیت منوط به جدیت غرب است. آن چیزی هم که مهم است رسیدن به هدف مشترک یعنی استفاده صلح آمیز از انرژی هسته‌ای است که ایران با همکاری‌هایش جای نگرانی برای غرب نگذاشته است.

نیویورک تایمز که خبر حذف برخی از محورهای تحریم‌ها را روزچهارشنبه اعلام کرده این طور نوشته است: این اقدام می‌تواند پاسخی به رویکرد اعتدال و وعده تلاش برای بهبود روابط تهران و واشنگتن در دوره ریاست جمهوری حسن روحانی باشد.

پس از پالس‌های منفی غرب به ایران در آستانه سفر نیویورک، محمدجواد ظریف رئیس دستگاه دیپلماسی کشورمان هم پاسخ درخوری به غربی‌ها داد که بلافاصله پس از این پاسخ اداره کنترل اموال خارجی امریکا به لغو جزیی از تحریم‌ها به بهانه بشردوستی پرداخت! مشخص نیست آخرین ضربه بازی پینگ پنگ بین دیپلماسی ایران و غرب را پیش از دیدارها و ملاقات‌هایی که بین ایران و گروه ۱+۵ در نیویورک صورت می‌گیرد، چه کسی خواهد زد.

به گزارش رویترز، اداره کنترل اموال خارجی امریکا، بخشی از حیطه‌های مشمول معافیت تحریم را خدمات بهداشت و درمان، ارسال کمک‌های اضطراری حین بلایای طبیعی، حفاظت از حیات وحش و همچنین برگزاری مسابقات و رویدادهای ورزشی بین دو کشور، حمایت مالی از ورزشکاران، مربیان، داوران و برنامه‌های آموزشی در عرصه ورزش اعلام کرده است. وزارت خزانه‌داری امریکا درحالی، علت این تصمیم‌گیری را تعهد دولت اوباما به تقویت پیوندها میان مردم ایران و امریکا خوانده که واشنگتن در چند سال گذشته بیشترین اقدامات و سیاست‌های ضدایرانی را انجام داده است.

در بیانیه وزارت خزانه‌داری امریکا آمده است که این اقدام که الزامات مستثنی شدن از تحریم‌ها به صورت مورد به مورد را حذف می‌کند، نشانه «تعهد دولت (امریکا) به تقویت روابط بین مردم امریکا و ایران» است. گروه‌های حامی این اقدامات از این گام استقبال کردند. شورای ملی ایران ـ امریکا که با تحریم‌ها مخالف است گفت که سال‌ها تلاش کرده است محدودیت‌ها روی کمک‌های انسان دوستانه و تبادلات ورزشی لغو شوند.

■ توافق اوباما و پوتین درمورد ایران

اما روز گذشته یک خبر دیگر هم منتشر شد که درباره کاهش تحریم‌ها علیه ایران و در راستای همان اقدام اداره کنترل اموال خارجی امریکا بود. یک پایگاه صهیونیستی مدعی شد در مذاکرات بین باراک اوباما و ولادیمیر پوتین، بر سر کاهش تحریم‌های ضدایرانی ایالات متحده هم توافقاتی شده است. پایگاه دبکا نزدیک به منابع اطلاعاتی و نظامی اسرائیل نوشت: پوتین و اوباما در خصوص کاهش تحریم‌های ایران به توافق رسیده‌اند.

باراک اوباما در بحث‌های خود با پوتین تلاش کرد به ترکیبی از کنترل سلاح‌های شیمیایی سوریه و حل برنامه هسته‌ای ایران نظر داشت و این در حالی بود که پوتین بر راهکار دیپلماتیک تأکید می‌کرد. پوتین همچنین به اوباما تضمین داد که دستیابی به راه‌حل غیرنظامی در خصوص تسلیحات شیمیایی سوریه، تاثیر زیادی بر حل مسئله هسته‌ای ایران خواهد گذاشت. این گزارش همچنین حاکی است که مقامات ایرانی به‌طور کامل در جریان توافقات روس‌ها و امریکایی‌ها بوده‌اند و تمام توافقات به تأیید تهران رسیده است. گزارش دبکا مستقلاً قابل تأیید نیست و منابع روسی و امریکایی در خصوص آن اظهار نظری نکرده‌اند.

■ از نامه اوباما چه خبر؟

یکی از پیغام و پسغام‌های غربی به ایران هم در مدت اخیر مسئله نامه باراک اوباما، رئیس جمهور امریکا به محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه کشورمان بود که البته با آمدن چهار نماینده ایالات متحده به ایران در دولت جدید همراه بود. وزیرامورخارجه کشورمان در مورد نامه اوباما به رئیس‌جمهور کشورمان با بیان اینکه بعید می‌دانم خبر روزنامه الحیات در این زمینه دقیق باشد، گفت: بنا نداریم در مورد نامه نگاری‌ها و پیام‌هایی که رد و بدل می‌شود به صورت علنی صحبت کنیم. ظریف دیروز در حاشیه جلسه هیئت دولت در پاسخ به این سؤال که با طرف مذاکره‌کننده هسته‌ای آیا تاکنون صحبت‌هایی داشته‌اید و چه اقداماتی در این زمینه انجام داده‌اید، گفت: اولین دیدار ما درحاشیه مجمع عمومی برگزار می‌شود و من در آنجا با خانم اشتون در این زمینه صحبت می‌کنم که مذاکرات چگونه پیش رود. هیچ برنامه ملاقات مستقیمی با مقامات امریکایی نداریم اما امریکا عضو گروه ۱+۵ است و در همان سطح با مقامات جمهوری اسلامی مذاکره داشته‌اند. علی‌القاعده اگر در ۱+۵ آمادگی داشته باشند که با اراده سیاسی کار را پیش ببرند ما با ۱+۵ مذاکره می‌کنیم و امریکایی‌ها نیز در این گروه حضور دارند.

وی همچنین در خصوص مسئله هسته‌ای و در حاشیه جلسه هیئت دولت در جمع خبرنگاران افزود: تنها زمانی دنیا می‌تواند به اطمینان خاطر از صلح آمیز بودن برنامه هسته‌ای ایران برسد که حقوق هسته‌ای ایران را به رسمیت بشناسد.

گزارش دو

طرحی که پوتین تلویحاً به آن اشاره کرده است

نظارت اتمی بر تل‌آویو در ازای نظارت شیمیایی بر سوریه

رئیس‌جمهور امریکا سحرگاه چهارشنبه در یک برنامه تلویزیونی زنده برای امریکایی‌ها اعلام کرد که از کنگره امریکا خواسته رأی‌گیری درباره سلاح‌های شیمیایی در سوریه را به تعویق بیندازد. حالا دیگر بحث‌ها بر سر نحوه نظارت بین‌المللی بر سلاح‌های شیمیایی سوریه متمرکز شده، ولی موازی با این بحث، نگرانی‌ها در سرزمین‌های اشغالی در این باره تشدید شده که ممکن است موضوع سلاح‌های هسته‌ای و شیمیایی اسرائیل هم در دستور کار قرار بگیرد. پوتین دیروز برای اولین بار تلویحاً به بحث سلاح‌های هسته‌ای تل آویو اشاره کرد.

به گزارش «جوان»، باراک اوباما رئیس‌جمهوری ایالات متحده، سحرگاه چهارشنبه در سخنرانی تلویزیونی مستقیم با امریکایی‌ها گفت که از کنگره خواسته است رأی‌گیری درباره حمله به سوریه را عقب اندازد تا امریکا و سازمان ملل متحد به راه‌حل دیپلماتیک روسیه در این باره بپردازند. اوباما در عین حال، با گفتن این جمله که «به ارتش فرمان داده‌ام برای تحرک ضدسوریه در حالت آماده باش باقی بماند» سعی کرد شمشیر داموکلس را بالای سر سوریه نگه دارد تا به گفته خودش حکومت اسد زیر فشار نگه داشته شود. اوباما گفت که اگر راه‌حل دیپلماتیک به نتیجه نرسد، امریکا به اقدام نظامی متوسل می‌شود و تأکید کرد که خیلی زود است درباره اثربخش بودن پیشنهاد روسیه برای خلع سلاح شیمیایی سوریه قضاوت کرد. اوباما گفت: «امریکا پلیس جهان نیست» ولی اگر استفاده از تسلیحات شیمیایی مجازات نشود، امنیت ملی امریکا در معرض خطر قرار می‌گیرد. رئیس جمهور امریکا ادعا کرد که کشورش پلیس دنیا نیست ولی او در عین حال تأکید کرد که اصول و ارزش‌ها و امنیت ملی ما در معرض محک قرار گرفته و واکنش به استفاده از سلاح شیمیایی به نفع امنیت ملی امریکا است. اوباما ساعتی قبل از سخنرانی با رهبران دو حزب جمهوری‌خواه و دموکرات در کنگره دیدار کرد و بر اساس گزارش صدای امریکا، آنها به صراحت به اوباما گفتند که کنگره لااقل در شرایط کنونی به اقدام نظامی علیه سوریه رأی نخواهد داد. اوباما بعد از این اظهار نظر سناتورها، چیز زیادی برای گفتن نداشت: «بحث خوبی بود. خیلی از شما ممنونم.»

■ پوتین: رفع تهدید، شرط کنار گذاشتن سلاح شیمیایی

همزمان با فروکش کردن بحث‌ها در مورد اقدام نظامی، بحث بر سر چگونگی نظارت بر سلاح‌های شیمیایی سوریه بالا گرفته است. ولید معلم، وزیر امور خارجه سوریه در گفت‌وگو با اینترفکس گفت که کشورش حاضر است تولید سلاح‌های شیمیایی را متوقف کند و مکان نگهداری این سلاح‌ها را به نمایندگان «سازمان ملل، روسیه و دیگر کشورها» نشان بدهد. وی همچنین برای اولین بار اعلام کرد که دولت سوریه آماده پیوستن به معاهده منع گسترش سلاح‌های شیمیایی است. سوریه و اسرائیل هر دو به این معاهده نپیوستند. دولت فرانسه شامگاه سه‌شنبه بلافاصله رایزنی درباره پیش‌نویس قطعنامه‌ای را شروع کرد که در آن تأکید شده سوریه ظرف ۱۵ روز به طور کامل برنامه سلاح‌های شیمیایی خود را اعلام کند. این پیش‌نویس همچنین خواهان آن است که سوریه فوری همه مراکز مرتبط با سلاح‌های شیمیایی را به روی بازرسان سازمان ملل بگشاید، وگرنه با اقدامات تنبیهی براساس «فصل هفتم منشور» روبه‌رو خواهد شد. این قطعنامه با مخالفت جدی روس‌ها مواجه شد و در نتیجه، نشست فوق‌العاده شورای امنیت در خصوص سوریه تا اطلاع ثانوی به تأخیر افتاد. سرگئی لاوروف در گفت‌وگوی تلفنی با همتای فرانسوی خود لوران فابیوس گفت: «روسیه طرح فرانسه در سازمان ملل درباره سلاح شیمیایی سوریه را غیرقابل قبول می‌داند.» رئیس جمهور روسیه هم تأکید کرد: سوریه تنها در صورتی سلاح شیمیایی خود را کنار می‌گذارد که امریکا دست از تهدید نظامی این کشور بردارد. پوتین گفت: «تردیدی نیست همه این مسائل منطقی است، ولی تنها زمانی می‌توان آن را عملی کرد که بشنویم امریکا و حامیان آن، با استفاده از زور مخالفت می‌کنند. زیرا دشوار است که کشوری مانند سوریه یا هر کشور دیگر جهان را در شرایطی که مقدمات تجاوز به آن در حال آماده شدن است به طور یکجانبه وادار به کنار گذاشتن سلاح خود کرد». دویچه وله از قول پوتین گزارش کرد: «مشکل است که کشوری-سوریه یا هر کشور و دولت دیگری در جهان- را در صورتی که با خطر حمله روبه‌روست، به صورت یک جانبه خلع سلاح کرد.» رئیس جمهور روسیه با جملات زیرکانه‌ای بدون اشاره مستقیم، موضوع خلع سلاح هسته‌ای اسرائیل را پیش کشید و گفت: «باور بر این است که سوریه زرادخانه‌ای از سلاح‌های شیمیایی در اختیار دارد و سوری‌ها همواره این امر را جایگزینی در برابر سلاح‌های اتمی اسرائیل دانسته‌اند.» این برای اولین بار است که مسکو؛ البته به طور تلویحی، بحث سلاح‌های غیرمتعارف رژیم صهیونیستی را به عنوان مابه ازای خلع سلاح شیمیایی سوریه مطرح می‌کند.

■ نگرانی‌ها در سرزمین‌های اشغالی

نگرانی پیوند خوردن سلاح‌های غیرمتعارف اسرائیل با نظارت بین‌المللی بر سلاح‌های شیمیایی سوریه، از روز دوشنبه به طور برجسته‌تری در داخل سرزمین‌های اشغالی هم مطرح شده است. چمی شالو، خبرنگار هاآرتص دیروز در گفت‌وگو با یواس‌ای تودی گفت: «جای هیچ تعجبی ندارد اگر اسد نیز (در مقابل) خواستار این شود که اسرائیل هم تصویب کنوانسیون سلاح‌های شیمیایی را که تا کنون انجام نداده، انجام دهد و به ان‌پی‌تی ملحق شود.» این بحث‌ها به خصوص با توجه به افشای اسناد محرمانه توسط فارین پالیسی که نشان می‌دهد تل‌آویو یک زرادخانه بزرگ از تسلیحات شیمیایی دارد، تقویت شده است. برخی دیگر از تحلیلگران اسرائیلی طرح خلع سلاح شیمیایی سوریه را اساساً یک خدعه روسی می‌دانند. آنها ادعا می‌کنند که اگر طرح روسیه برای خلع سلاح شیمیایی اسد به سرعت اتفاق نیفتد، موجبات یک تهدید بزرگ علیه اسرائیل را فراهم می‌کند. بن ییشای در یادداشتی برای یدیعوت آحرونوت نوشت این طرح بیشتر نوعی حیله روسیه برای خرید زمان و تعویق در حمله امریکا به نظر می‌رسد.

■ مخالفان در حال عادی‌سازی رابطه با اسرائیل

یک روزنامه چاپ سرزمین‌های اشغالی از شکل‌گیری گروهی جدید در میان مخالفان سوری و تلاش مخفیانه آن برای عادی‌سازی روابط با رژیم اشغالگر قدس خبر داد. به گزارش خبرگزاری مهر، روزنامه جروزالم پست در مصاحبه با یکی از چهره‌های اصلی مخالفان سوری به تلاش شورشیان برای عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی پی برده است. این رهبر مخالفان که نام مستعار او «امین محمد» است، گفت: در تلاش هستیم تا یک حزب لیبرال در میان شورشیان سوری راه اندازی کنیم؛ حزبی که طرفدار غرب خواهد بود. به گفته امین محمد، وی تلاش‌های خود برای عادی‌سازی روابط با تل آویو را آغاز و در این راه با تعدادی از سیاستمداران اسرائیلی نیز دیدار کرده است.

نگاه

احمد کاظم‌زاده

آیا بعد از سوریه نوبت اسرائیل است؟

دولت اوباما که می‌خواست رهبری اقدام نظامی به سوریه را به اتهام کاربرد سلاح شیمیایی در غوطه شرقی برعهده بگیرد، پس از ناکامی در کسب موافقت کنگره و استقبال روسیه و سوریه از اظهارات جان کری وزیر امور خارجه امریکا درباره اعمال کنترل بر تسلیحات شیمیایی سوریه از تصمیم خود صرف‌نظر کرد و بدین ترتیب فیتیله جنگ علیه سوریه پایین کشیده شد. اکنون بحث‌ها و اختلاف‌نظرها بر سر نحوه اجرای طرح کنترل تسلیحات شیمیایی سوریه متمرکز شده است و در این راستا در حالی که روسیه بر تدافعی بودن ماهیت تسلیحات شیمیایی در برابر تسلیحات کشتار جمعی رژیم‌صهیونیستی اعم از اتمی و شیمیایی تأکید دارد و چاره کار را بر ایمن کردن این تسلیحات درسوریه و نظارت بین‌المللی بر آن می‌داند، در مقابل طرف‌های غربی دریک تقسیم کار حساب شده در پی فرصت‌سازی‌های جدید از وضعیت پیش آمده هستند و درصدد تصویب قطعنامه‌ای بر اساس فصل هفت منشور ملل متحد هستند که البته روسیه و چین با آن مخالفند.

هر چند امکان دارد کشورهای غربی و رژیم‌صهیونیستی نتیجه حاصله از اجرای سیاست «لبه پرتگاه» مبنی بر موافقت سوریه با الحاق به کنوانسیون منع تولید و استفاده از سلاح‌های شیمیایی را یک دستاورد و پیروزی برای خودشان بدانند، اما به اعتقاد ناظران ابتکار به موقع سوریه و روسیه ضمن جلوگیری از جنگ منطقه‌ای جدید باردیگر زمینه را برای لزوم مقابله با تسلیحات کشتار جمعی رژیم‌صهیونیستی فراهم کرده است، به خصوص آنکه این رژیم علاوه بر کنوانسیون منع تولید و استفاده از سلاح‌های شیمیایی، معاهده منع تولید و تکثیر سلاح‌های اتمی موسوم به ان‌پی‌تی را نیز امضا نکرده است. از این دید با وجود اینکه رژیم‌صهیونیستی یکی از بازیگران پشت پرده تحریک امریکا به حمله نظامی به سوریه بوده است، اما ممکن است آثار و پیامدهای حاصل از سناریوی اخیر در سوریه دیر یا زود دامن این رژیم را نیز بگیرد، چراکه اکنون تنها رژیمی است که به هیچ یک از کنوانسیون‌های منع تولید و کاربرد سلاح‌های کشتار جمعی در نیامده است. از این رو می‌توان از این پس دو رویکرد متقابل را برای آینده پیش‌بینی کرد که بر اساس آن از یکسو سوریه و حامیان آن خواهند کوشید کشورهای غربی و سازمان ملل را به لزوم پیگیری سلاح‌های کشتار جمعی رژیم‌صهیونیستی متقاعد و مجبور کنند و درصورت مقاومت، رویکرد تبعیض‌آمیز آنها را به چالش بکشند و از دیگر سو تل‌آویو با استفاده از لابی‌های ذی نفوذ خود در کشورهای غربی و سازمان ملل نهایت تلاش خود را به کار خواهد گرفت تا با طرح مسائل بحث‌انگیز و غیرقابل پذیرش، روند اجرای توافق اخیر را با چالش مواجه کند. به نظر می‌رسد این رژیم ابتدا بر خروج و نابودی سلاح‌های شیمیایی سوریه تأکید و اصرار خواهد کرد تا در کوتاه مدت از فراهم شدن فرصتی برای در سبیل قرار گرفتن سلاح‌های هسته‌ای و شیمیایی خود جلوگیری کند و از دیگر سو، ضمن آسودگی خیال خود از خطرات این سلاح‌ها مقدمات اجرای سناریوی عراق و لیبی را در سوریه فراهم کند. در واقع این دو کشور بعد از آن مورد حمله قرار گرفتند که صدام حسین و معمر قذافی مشت خود را برای غرب باز کردند و آنها بعد از کسب اطمینان از نبودخطرات ناشی از کاربرد سلاح‌های شیمیایی در زمان حمله به اقدام نظامی علیه این دو کشور دست زدند. اما در صورتی که سوریه و حامیان منطقه‌ای و بین‌المللی آن ابتکار عمل را درخصوص لزوم مقابله با تسلیحات کشتار جمعی رژیم‌صهیونیستی در دست بگیرند، می‌توانند هم این رژیم را در مرحله تدافعی قرار دهند و هم اینکه زمینه را برای برقراری موازنه منفی بین سوریه و اسرائیل در خصوص تسلیحات شیمیایی فراهم کنند و مانع از این شوند که بعد از موافقت سوریه با پیوستن به معاهده منع تولید و کاربرد سلاح‌های شیمیایی، موازنه به نفع تل‌آویو تغییر یابد.

دورنما

حرکت استراتژیک چین به سمت قرقیزستان تمایل بیشکک به تداوم همکاری با امریکا

در ادامه سفر دوره‌ای رئیس‌جمهور چین به کشورهای آسیای مرکزی، «شی جین پینگ» و «الماس‌بیک آتامبایف» روسای جمهوری چین و قرقیزستان بیانیه مشترک همکاری را در منطقه استراتژیک «آلا- آرچا» امضا کردند.

خبرها حاکی از آن است که مقامات نهادهای رسمی چین و قرقیزستان در مجموع هفت سند در بخش‌های اقتصاد، تجارت، انرژی، بهداشت و آموزش امضا کردند.

توافقنامه در زمینه تخصیص ۴۰۰ میلیون دلار برای اجرای طرح ساخت جاده «شمال - جنوب» قرقیزستان از سوی مقامات وزارت دارایی قرقیزستان و بانک صادرات و واردات چین به امضا رسید.

رئیس‌جمهوری قرقیزستان در پایان مراسم امضای اسناد رسمی در نشستی با خبرنگاران همکاری در بخش‌های حمل و نقل، ترابری، امنیت، مبارزه با تروریسم، افراط‌گرایی و جدایی‌طلبی را از محورهای توافقات به دست آمده در مذاکرات با مقام عالی‌رتبه چین عنوان کرد.

رئیس‌جمهور چین نیز با ابراز خوشحالی از فرصت بازدید رسمی از قرقیزستان خطاب به آتامبایف گفت: این نخستین سفر من به کشور شماست و آماده‌ام با جناب‌عالی همکاری نزدیک و روابط خصوصی برقرار کنم. جین پینگ اعلام کرد که برای افزایش سطح کیفی روابط میان دو کشور تلاش‌های لازم را به خرج خواهد داد.

رئیس‌جمهور چین در ادامه سفر رسمی خود به قرقیزستان، روز جمعه در نشست سران سازمان همکاری‌های شانگهای نیز حضور پیدا خواهد کرد. همزمان دولت قرقیزستان به تداوم همکاری با امریکا می‌اندیشد که پایگاه نظامی «ماناس» یکی از حلقه‌های وصل است.

«جان میلارد» فرمانده امریکایی پایگاه ماناس در مصاحبه با پایگاه خبری «آکی‌پرس» با اشاره به اینکه از تصمیم مقامات قرقیز در مورد فسخ قرارداد همکاری و بسته شدن پایگاه باخبر است، افزود: این پایگاه به عنوان یک واحد اعزامی موقت باقی خواهد ماند.

مقام نظامی پایگاه ماناس در پاسخ به این سؤال که آنها برای ترک این منطقه چقدر زمان نیاز دارند، گفت: این به بسیاری از شرایط بستگی دارد و ما نمی‌توانیم به زودی این پایگاه را ترک کنیم.

به گفته وی ترک فرودگاه بین‌المللی ماناس از سوی نظامیان امریکایی زمان می‌خواهد و همزمان با این برنامه تحویل برخی از بخش‌های این پایگاه به وزارت دفاع قرقیزستان نیز باید تهیه و تدوین شود.

این فرمانده امریکایی که تمایل کشورش برای حفظ پایگاه در قرقیزستان را نمی‌خواست پنهان کند در ادامه تأکید کرد که مرکز حمل و نقل ماناس یکی از جنبه‌های کلیدی در روابط دوجانبه امریکا و قرقیزستان بوده، بنابراین بسیاری از فعالیت‌های آن پس از بسته شدن نیز ادامه خواهد یافت. فرمانده پایگاه نظامی ماناس حمل و نقل هوایی پرسنل و تجهیزات را بخش اساسی کار این مرکز عنوان کرد و افزود که در یک روز از طریق این پایگاه به طور متوسط ۲ هزار نظامی به افغانستان یا از این کشور به بیرون منتقل می‌شوند. وی تعداد پرسنل دائمی پایگاه را تقریباً یک هزار و ۴۰۰ نفر و ۷۰۰ نفر از آنان را از اتباع قرقیزستان ذکر کرد. پایگاه نظامی امریکا در فرودگاه ماناس قرقیزستان از سال ۲۰۰۱ میلادی پس از ورود نیروهای ناتو با نام ائتلاف بین‌المللی به افغانستان می‌روند مستقر شده است. دولت قرقیزستان با نزدیک شدن زمان خروج نیروهای این ائتلاف از افغانستان در سال ۲۰۱۴ سندی را برای فسخ قرارداد همکاری با امریکا که زمینه قانونی حضور این پایگاه بود تهیه کرد و پارلمان این کشور در ماه می گذشته آن را به تصویب رساند. بنابر توافقات دوجانبه، زمان اجاره این فرودگاه از سوی امریکا در جولای سال ۲۰۱۴ به پایان می‌رسد.